

Miljöprövningsdelegationen

Jämtkraft AB
niclas.ohlund@jamt kraft.se

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till förbränningsanläggning Sösia, Åre kommun, Jämtlands län

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken Jämtkraft AB (med organisationsnummer 556001-6064) tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid värmeverket Sösia på fastigheterna Björnänge 2:83 och del av Björnänge 2:11 i Åre kommun, Jämtlands län.

Tillståndet gäller för att

- 1) fortsätta att bedriva verksamhet bestående i
 - a) att vid befintligt värmeverk, samt tillkommande anläggningar enligt 2), förbränna flytande och fasta biobränslen med en totalt installerad tillförd bränsleeffekt om 30 MW
 - b) att lagra och hantera flytande biobränsle inom vattenskyddsområde med en total mängd av 80 m³ HVO100 eller motsvarande flytande bränsle
- 2) uppföra
 - a) en fastbränslepanna med tillförd installerad bränsleeffekt om högst 6 MW
 - b) en biooljepanna med en tillförd installerad bränsleeffekt om högst 13 MW.

Tillståndets giltighet

Tillståndet för drift av den befintliga fastbränslepannan FB2 gäller till och med 31 december 2030. I övrigt gäller tillståndet tills vidare.

Villkor

Allmänt villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad ni har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit er i ärendet.

Utsläpp till luft

2. Utsläppet av stoft till luft från FB2 får inte överstiga 150 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
3. Utsläppet av kväveoxider, (räknat som kvävedioxid, NO₂) till luft från FB2 får inte överstiga 300 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
4. Utsläppet av stoft till luft från FB3 får inte överstiga 30 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.
5. Utsläppet av kväveoxider, (räknat som kvävedioxid, NO₂) till luft från FB3 får som årsmedelvärde inte överstiga 300 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska ske genom kontinuerlig mätning.

Dagvatten

6. Dagvatten från hårdgjorda ytor ska avledas via makadamdiken eller motsvarande fördröjande och renande funktion. Denna ska vara ändamålsenligt dimensionerad samt försedd med provtagningsbrunn eller motsvarande som möjliggör stickprovtagning av utgående vatten. Om provtagning visar att föroreningshalter i utgående dagvatten föranleder behov av åtgärder, får tillsynsmyndigheten föreskriva villkor om detta.

Omfattningen av kontroll av dagvatten ska framgå av verksamhetens kontrollprogram, se villkor 16.

Beredskapsplan

7. Senast tre månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer ska en beredskapsplan ha upprättats i samråd med räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten. Den ska beskriva hur skadliga effekter ska begränsas vid olycka, läckage, utsläpp av farliga ämnen till mark och vatten eller brand vid verksamheten inklusive transporter längs med Åresjön. Planen ska inkludera rutiner för hantering av släckvatten. Särskild hänsyn ska tas till vattenskyddsområdet. En översyn

ska ske av planen minst vart tredje år, samt vid förändringar i verksamheten som kan påverka beredskapen.

Buller

8. Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än:

Dag kl. 07 – 18	50 dBA
Kväll kl. 18 – 22	45 dBA
Natt kl. 22 – 07	40 dBA
Sön- och helgdag kl. 07 – 18	45 dBA

Momentana ljud nattetid kl. 22 – 07 får inte överstiga 55 dBA vid bostäder.
9. Transporter ska ske kl. 07:00 – 22:00.

Lagring och hantering av bränsle, kemikalier och avfall

10. Flyg- och bottenaska som uppkommer vid anläggningen ska uppsamlas och förvaras för att underlätta den miljömässigt bästa vidarebehandlingen samt för att undvika förorening via lakvatten. Ni ska verka för att återvinning kommer till stånd. Fastbränsle och aska ska vid transport och hantering behandlas så att besvärande damning inte uppstår.
11. Lagring av fastbränsle utomhus ska ske på hårdgjorda ytor med system för uppsamling av dagvatten. Ni ska regelbundet hålla upplagsytorna och övriga ytor inom och i anslutning till verksamhetsområdet (inklusive diken, dammar och vägar) städade från träflis. Träflis ska förhindras att nå Åresjön.
12. Lagring av flytande bränsle ska ha sekundärt skydd. Invallning ska ha en uppsamlingsvolym motsvarande minst den största enskilda behållarens volym plus 10 % av volymen av övriga behållare och vara skyddad mot nederbörd. Dubbelmantlade behållare får användas i stället för invallning. Tankar och cisterner ska vara försedda med överfyllnads-skydd och skyddas mot påkörning.
13. Utrymmen för förvaring av kemikalier och farligt avfall ska vara försedda med tak, ha underlag av ogenomsläppligt material, sakna golvbrunnar och vara invallade. Invallningen ska rymma volymen av den största behållaren och 10 % av övrig lagrad volym.
14. Tankning och uppställning av fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra spridning av drivmedels- och oljespill. Alternativt ska ett

skydd för uppsamling av spill vara ordnat under parkerade enskilda fordon eller maskiner.

15. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig. Eventuellt spill ska omedelbart samlas upp och tas om hand.

Kontrollprogram

16. Ett kontrollprogram för verksamheten ska upprättas och lämnas in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter det att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- D1. åtgärder i de fall föroreningshalter i dagvatten föranleder det (villkor 6)
- D2. datum för inlämnande av beredskapsplan (villkor 7)
- D3. datum för inlämnande av kontrollprogram (villkor 16).

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för utsläpp av kondensat.

- U1. Ni ska under prövotiden utreda vilka halter och mängder i utgående rökgaskondensat fastbränsleanläggningarna klarar att innehålla av metaller, suspenderat material, sulfater, klorider och PAH samt vilket pH-intervall de klarar att innehålla.

Utredningen med förslag till slutliga villkor för utsläpp av kondensatvatten ska lämnas till miljöprövningsdelegationen senast två år efter det att den nya anläggningen FB4 har tagits i drift, dock senast 31 december 2033.

Utredningen ska svara på om andra åtgärder behövs för att rena kondensat på sulfater, klorider och PAH.

Till dess att miljöprövningsdelegationen har beslutat annat ska följande provisoriska föreskrift gälla:

P1. Utgående rökgaskondensat och annat processavloppsvatten får som riktvärde inte innehålla högre föroreningshalter, som årsmedelvärde, än följande vid utsläppspunkten i Åresjön:

Förorening	Riktvärde	Enhet
Suspenderat material	7	mg/l
Kvicksilver	1,0	µg/l
Kadmium	5	µg/l
Bly	11	µg/l
Krom	12	µg/l
Koppar	58	µg/l
Nickel	4,5	µg/l
Zink	500	µg/l
pH	6,5–9,5*	

* Dygnsmedelvärde

Provtagning och analysintervall ska framgå av kontrollprogrammet.

Igångsättningstid

Verksamheten ska ha satts igång senast 31 december 2031. Om verksamheten inte har satts igång vid denna tidpunkt förfaller tillståndet i de delar som inte satts igång.

Ni ska meddela tillsynsmyndigheten m.fl.

Ni ska meddela tillsynsmyndigheten och länsstyrelsen i det län där verksamheten bedrivs:

- när tillståndet för verksamheten tagits i anspråk och
- när verksamheten satts igång.

Verkställighet

Tillståndet börjar gälla omedelbart, även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar det tidigare meddelade tillståndet för verksamheten, meddelat den 31 oktober 2005 av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Jämtland (dnr 551-2685-05). Återkallelsen gäller från och med att detta beslut har vunnit laga kraft och tagits i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Detta beslut ska delges genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar från datum för beslutet införas i Östersundsposten, Jämtlands tidning, Länstidningen Östersund och i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvarare på Kommunledningskontoret i Åre kommun och på Länsstyrelsen Västernorrlands diarium. Delgivning anses ha skett två veckor efter detta beslut.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Ni planerar att förändra och utöka produktionen vid fjärrvärmeanläggningen på Sösia i Åre kommun. Anläggningen behöver moderniseras för att framtidssäkra verksamheten och med det säkerställa tillgången på fjärrvärme i Åre by. Produktionen beräknas efter utökningen omfatta ca 30 MW fördelat på tre fastbränslepannor och en reservbiooljepanna. I ansökan ingår även tillstånd för förvaring och hantering av bioolja som krävs enligt aktuell vattenskyddsföreskrift.

Ni ser även ett behov av att korttidslagra trädbränsle på en del av den avstyckade och av er förvärvade fastigheten Åre Björnänge 2:11 för att säkerställa bränsletillgången till anläggningen om störningar av bränsleleveranser skulle inträffa.

Yrkanden, åtaganden och andra villkor

Yrkanden

1. Jämtkraft AB (Bolaget) ansöker om tillstånd enligt miljöbalken att inom fastigheten Åre Björnänge 2:83 och del av Björnänge 2:11 i Åre kommun.

a) Fortsätta att bedriva verksamhet bestående i

i. att vid befintligt värmeverk, samt tillkommande anläggningar enligt b), förbränna flytande och fasta biobränslen med en totalt installerad tillförd bränsleeffekt om 30 MW

ii. Lagring och hantering av flytande biobränsle inom vattenskyddsområde med en total mängd av 80 m³ HVO100 eller motsvarande flytande bränsle.

b) Uppföra och driva

i) En fastbränslepanna (FB4) med tillförd installerad bränsleeffekt om högst 6 MW.

ii) En biooljepanna, OP2, med en tillförd installerad bränsleeffekt om högst 13 MW

iii) Rivning av FB2 senast till utgången av år 2030.

Åtaganden

FB4 kommer att förses med rök-gaskondensering med rening av kondensatet, om flis väljs som bränsle i stället för pellets. Ni åtar er även att installera jonbytarfilter för ytterligare rening av metaller för att bland annat reducera mängden zink som finns i naturligt höga halter i flisen som förbränns.

Spillvatten från avspolning av golv och dylikt i panncentralerna ska samlas upp och ledas genom ledningar via oljeavskiljare till Åresjön.

All aska som kommer ut från förbränningsprocessen lagras och hanteras i slutna containrar.

Den nya cisternen med tillhörande ledningar kommer att ha sekundära skydd.

Rivning av oljepanna OP1 ska ske som första åtgärd.

Rivning av fastbränslepanna FB2 ska ske innan utgången av 2030.

Förslag till villkor

Allmänt villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten – inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar samt andra störningar för omgivningen – utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget har uppgett eller åtagit sig i målet.

Villkor befintlig panna (FB2)

2. Utsläppet av stoft till luft från FB2 får inte överstiga 150 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska utföras i enlighet med vad som anges i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

3. Utsläppet av kväveoxider, (räknat som kvävedioxid, NO₂) till luft från FB2 får som begränsningsvärde inte överstiga 300 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska utföras i enlighet med vad som anges i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

Villkor befintlig panna (FB3)

4. Utsläppet av stoft till luft från FB3 får stoft inte överstiga 30 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska ske genom mätning minst en gång per år.

5. Utsläppet av kväveoxider, (räknat som kvävedioxid, NO₂) till luft från FB3 får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte överstiga 300 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska ske genom kontinuerlig mätning.

Villkor ny panna 4 (FB4)

6. Utsläppet av stoft till luft från FB4 får inte överstiga 25 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska utföras i enlighet med vad som anges i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

7. Utsläppet av kväveoxider, (räknat som kvävedioxid, NO₂) till luft från FB4 får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte

överstiga 300 mg/Nm³ normal torr gas vid 6 % O₂. Kontroll av begränsningsvärdet ska utföras i enlighet med vad som anges i förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar.

Villkor ny biooljepanna 2 (OP2)

8. Stofthalten i utgående rökgaser från oljepanna OP2 får inte överstiga 25 mg/Nm³ torr rökgas vid 6 % O₂. För oljepannan gäller att årlig besiktningsmätning ska genomföras om pannan är i drift mer än 1 000 timmar under en eldningssäsong. Är drifttiden lägre ska mätning göras senast vid den tidpunkt som inträffar när pannan har varit i drift under högst 1 500 timmar sedan den föregående mätningen, dock aldrig senare än tre år från den föregående mätningen.

Villkor utsläpp till vatten

9. Utgående rökgaskondensat och andra processavloppsvatten skall behandlas internt så att följande begränsningsvärden kan hållas vid utsläppspunkten i Åresjön:

Förorening		Enhet	
Suspenderat material	10	mg/l	Månadsmedelvärde
Kvicksilver	2	µg/l	Månadsmedelvärde
Kadmium	5	µg/l	Månadsmedelvärde
Bly	500	µg/l	Månadsmedelvärde
Krom	500	µg/l	Månadsmedelvärde
Koppar	500	µg/l	Månadsmedelvärde
Nickel	500	µg/l	Månadsmedelvärde
Zink	500	µg/l	Månadsmedelvärde
pH	6,5-9,5		Dygnsmedelvärde

Bullervillkor

10. Jämkraft föreslår följande bullervillkor för normal drift.

Buller från anläggningen skall begränsas så att det som riktvärde inte ger upphov till en högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än:

Dag kl. 07 – 18	50 dBA
Kväll kl. 18 – 22	45”
Natt kl. 22 – 07	40 ”
Sön- och helgdag kl. 06 – 18	45 ”

Momentana ljud nattetid kl. 22 – 07 får som riktvärde inte överstiga 55 dBA vid bostäder.

11. Transporter skall ske mellan kl. 07:00 – 22:00

Villkor för lagring och hantering

12. Fastbränsle och aska skall vid transport och hantering behandlas så att besvärande damning inte uppstår.

13. Flyg- och bottenaska får endast deponeras på för detta ändamål miljöprövad deponeringsplats. Annan hantering får endast ske efter godkännande av tillsynsmyndighet.

14. Lagringsytorna ska städas och rengöras regelbundet.

15. Utrymmen för förvaring av kemikalier och farligt avfall skall vara försedda med tak, ha underlag av ogenomsläppligt material, sakna golvbrunnar och vara invallade. Invallningen skall rymma volymen av den största behållaren och 10 % av övrig lagrad volym.

Kontrollprogram

16. Bolaget ska inom tre månader efter det att domen vunnit laga kraft ha upprättat ett nytt kontrollprogram som anger mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod.

Beskrivning av verksamheten

Ni har beskrivit verksamheten på i huvudsak följande sätt.

Produktionsanläggningen består av biobränsleeldade fastbränslepannor, FB2 och FB3, med tillhörande kringutrustning. En ny fastbränslepanna, FB4, och en ny biooljepanna, OP2, kommer att uppföras inom fastigheten Åre Björnänge 2:83.

Vid Sösia finns sedan 1990-talet en hetvattenpanna, FB2 samt en reservoljepanna OP1. Sedan år 2018 ersattes en äldre panna FB1 med en ny modern fastbränslepanna, FB3 på 7 MW. Pannorna vid anläggningen klassas rent definitionsmässigt som 2018-anläggningar enligt förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar och kommer att omfattas av begränsningsvärdena från år 2025.

Den nya FB4 planeras få en tillförd bränsleeffekt av högst 6 MW. FB4 kommer att bestå av hetvattenpanna, eventuell rökgaskondensering, rökgasrening samt system för hantering av bränslen. Befintlig skorsten vid anläggningen kommer att kunna användas. FB4 kommer att ersätta hela den produktion som idag produceras i FB2. Fastbränslepanna 2, FB2, kommer att rivs ut när nya FB4 är tagen i drift.

En eventuell rökgaskondensering kommer att installeras beroende på val av bränsletyp. När den nya FB4 är i drift kommer er huvudsakliga produktion ske i FB4 samt i FB3. Total installerad tillförd bränsleeffekt för hela anläggningen kommer att vara ca 30 MW, innan utrivningen av FB2.

De bränslen som ni planerar att använda i FB4 är endera färska biobränslen, i huvudsak avverkningsrester och sågverksbiprodukter, eller träpellets. Färska biobränslen används sedan tidigare i FB2 och FB3. Total mängd tillfört biobränsle kommer vara ca 16 000 ton per år. Hantering och lagring av bränslen kommer ske på fastigheten Björnänge 2:83 samt del av Björnänge 2:11. För detta har dispens erhållits för lagring enligt länsstyrelsen beslut med ärendebeteckning 3179-2023.

Den nya OP2 planeras få en tillförd bränsleeffekt av ca 13 MW. Bränslet kommer att vara flytande biobränsle. Pannan kommer att ersätta befintlig OP1 och fungera som en ren reserv- och spetspanna. OP1 kommer som första åtgärd vid Sösia att rivs ut. Både FB4 och OP2 kommer att klassas rent definitionsmässigt som nya anläggningar enligt förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar och kommer att omfattas av begränsningsvärdena från driftstart.

Anläggningen står för ca 99 % av fjärrvärmelieferanserna i det nät som täcker Åre. Produktionen vid anläggningen uppgår under normalår till ca 40 GWh värme. Fjärrvärmenätet byggs kontinuerligt ut för att ansluta fler kunder vilket gör att kundunderlaget för fjärrvärme ökar.

Miljökonsekvensbeskrivning

Nollalternativ

Nollalternativet utgörs i detta fall av att tillstånd för utökning av effekten på anläggning inte kommer till stånd och att verksamheten fortsätter att bedrivas som idag. Miljökonsekvenserna kommer således bli oförändrade i förhållande till dagens läge.

Huvudalternativ

Verksamheten kommer att bedrivas inom fastigheten Björnänge 2:83 samt en del av förvärvad fastighet Björnänge 2:11, fastighetssammanläggning pågår. Verksamhetsområdet är beläget vid Åresjöns södra sida i höjd med Frönäset i Åre. Anläggningen är placerad cirka 30 meter från Åresjöns strandlinje, i foten på en sluttning som senare övergår till Renfjället. Området där anläggningen är lokaliserad är inte detaljplanerat. Det finns inga planer på en detaljplan för området.

I den fördjupade översiktsplanen förespråkar Åre kommun en utbyggnad av fjärrvärmenätet inom tätbebyggda områden i närhet av det befintliga nätet samt att utbyggnad av lokala fjärrvärmeanläggningar uppmuntras då tätare bostadsområden planeras.

Alternativa lokaliseringar och alternativ utformning

Ni har inventerat lämpliga alternativa lokaliseringar och alternativ till att utöka fjärrvärmeproduktionen inom Åre kommun. Ni har blivit hänvisade till Sösia av Åre kommun för att bedriva värmeverksamhet och det finns i dagsläget inga andra lokaliseringar att tillgå. Sösia bedöms även vara den mest fördelaktiga platsen ur såväl ett miljömässigt och tekniskt perspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Den begränsade påverkan på omgivningen talar för denna lokalisering. Utökningen av värmeverket kan byggas genom förtätning av befintligt område och befintlig infrastruktur vid Sösia kan utnyttjas.

Utsläpp till luft

Vid ansökt verksamhet kommer utsläpp av rökgaser från samtliga pannor (FB2, FB3, FB4 och OP2). Dessutom kommer utsläpp från transporter att ske. Utsläpp till luft utgörs bland annat av stoft, kväveoxid, svaveloxid och koldioxid.

Lastbilstransporter planeras att effektiviseras så långt det är möjligt med maximalt nyttjande av varje enskild bil för att minska totala utsläppen från leveranser.

Risken för hälsoeffekter hos allmänheten orsakade av luftföroreningar från ansökt verksamhet är mycket liten till försumbar eftersom anläggningen bedöms vidta tillräckliga skyddsåtgärder och har få närboende. Utförd spridningsberäkning visar högst koncentration i skogen eller över sjön med de mest ogynnsamma förhållanden. Det finns inga bakgrundshalter att räkna med, men bedömningen är att miljökvalitetsnormer för luft inte riskerar att överskridas.

Pannorna vid anläggningen kommer att uppfylla de krav som ställs enligt förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar. Den planerade pannan FB4 kommer att förses med rökgasrening bestående av elfilter precis som den som finns på befintlig panna FB3 eller med sinterfilter beroende på val av panntyp. Planerad rökgaskondensering, vilket ökar värmeverkets verkningsgrad och minskar den totala mängden utsläpp till luft, blir endast aktuellt om FB4 kommer att eldas med fuktiga bränslen (dvs flis). Konsekvenserna av utsläpp till luft bedöms därför som små.

Utsläpp till mark och vatten

Utsläpp till mark och vatten från verksamheten består av renat rökgaskondensat, spillvatten från pannhusen samt dagvatten.

Renat rökgaskondensat leds till recipient via ledning, tillsammans med spillvatten från pannhusen. Innan utsläpp till recipient passerar dessa vatten en oljeavskiljare med larm. Totalt förväntas mängden vatten från ansökt verksamhet bli ca 6 000 m³/år om FB4 blir en fliseldad panna. Blir det en pelletspanna kommer det förväntade vattenflödet vara mindre.

Tabell 1. Uppmätta värden rökgaskondensat från FB3, årsmedelhalter 2019–2023.

Förorening	Kondensat medelvärde minimum	Kondensat medelvärde maximum	Enhet
Suspenderat material	4	5,67	mg/l
Kvicksilver	0,10	0,90	µg/l
Kadmium	0,7	4,1	µg/l
Bly	2	11	µg/l
Krom	3	12	µg/l
Koppar	18	58	µg/l
Nickel	0,76	4,38	µg/l
Zink	306	2300	µg/l
pH	6,1	8,5	

Tabell 2. Framtida uppmätta och antagna utsläppshalter i rökgaskondensat för FB3 och FB4

Förorening	Framtida uppmätta och antagna utsläppshalter för FB3 och FB4	Enhet
Suspenderat material	4,91	mg/l
Kvicksilver	0,37	µg/l
Kadmium	2,22	µg/l
Bly	6,21	µg/l
Krom	6,63	µg/l
Koppar	42,6	µg/l
Nickel	2,13	µg/l
Zink	1347	µg/l

Sanitärt avloppsvatten från kontor och personalutrymmen avleds till separat tank, ett minireningsverk, som slamsugs vid behov.

Dagvatten från området avleds både via ytlig avrinning och via infiltration. Dagvattenhantering idag bygger till stor del på infiltration vilket möjliggör att en stor del av föroreningarna (särskilt de partikelbundna) fastläggs i markprofilen. Hanteringen medför även att halten suspenderat material minskas vilket gynnar fiskbestånden och dess lekplatser. Om det blir aktuellt med grävarbeten kommer skyddsåtgärder att vidtas för att undvika eventuell grumling till Åresjön.

Med hänsyn till den korta rinnvägen till Åresjön föreslås att åtgärder vidtas i befintliga diken för att minska risken för grumling. Endast de asfalterade ytorna samt takytan från FB3 omhändertas via

dagvattenbrunnar och utlopp till Åresjön. I och med planområdets förutsättningar – relativt goda infiltrationsmöjligheter samt tillgängliga ytor för trög avledning samt att något egentligt fördröjningsbehov ej föreligger så föreslås reningen av dagvattnet lösas genom att befintliga diken och nya diken modifieras för en bättre rening.

Föreslagna åtgärder i dagvattenutredningen är att gräva ur befintliga diken för att ta höjd för ökade volymer samt öka uppehållstiden ytterligare. På så vis kan partikelbundna metaller sedimentera ytterligare. Nya diken kan också anläggas/modifieras som svackdiken eller makadamdiken för ytterligare rening.

För Åresjön finns en negativ effekt på den ekologiska statusen från markexploatering med ökad sedimenttransport som följd. Även näringsämnen, försurande ämnen, miljögifter och partiklar har en påverkan på den ekologiska och kemiska statusen för Åresjön.

Anläggningens framtida utsläpp av renat rökgaskondensat bedöms inte påverka möjligheterna för Åresjön att uppnå fastställda miljö kvalitetsnormer i recipienten. Det bedöms inte heller strida mot bestämmelser kopplat till vattenskyddsområdet eller påverka närliggande dricksvattentäkter.

Anläggningens bidrag av föroreningsmängder från dagvatten till Åresjön är litet och då ingen ändring i markanvändning sker på fastigheten kommer inte halterna att öka på grund av detta. Påverkan på Natura 2000 och MKN bedöms vara försumbar. Ingen direkt påverkan på vattenskyddsområdet bedöms ske från dagvattenhanteringen inom fastigheten.

Buller

Ansökt verksamhet genererar buller från transporter till och från anläggningen, arbetsmaskiner samt ventilationsutrustning. Påverkan för boende bedöms vara obetydlig då det inte finns några fastboende i närheten av anläggningen samt att det är långt till närmsta skola, förskola respektive vårdlokal.

Det bedöms även som tekniskt möjligt att genomföra den planerade utökningen av värmeverket utan att gällande bullervillkor och Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus överskrids.

Lukt och damning

Påverkan för boende bedöms vara obetydlig då det inte finns några fastboende i närheten av anläggningen.

Resurshushållning

De resurser som används vid ansökt verksamhet är vatten och el, bränsle samt kemikalier. Ett regelbundet underhåll är viktigt för att minimera energiåtgång.

I anläggningen används en begränsad mängd processkemikalier som lut och oljor samt små mängder av smörjoljor, fetter och rengöringsmedel. Lut används för att reglera pH på rökgaskondensatet. Kemikalier förvaras i kärl, containrar samt i cisterner och rutiner finns för säker hantering.

Avfall och restprodukter

Restprodukter från verksamheten består till största delen av aska samt viss mängd slam från rökgaskondensering. Totalt beräknas cirka 200 ton aska genereras per år vid ansökt verksamhet och ca 300 kg slam. Annat avfall som uppkommer vid verksamheten är emballage, metall och farligt avfall. Farligt avfall som förekommer är spillolja, oljefilter och lysrör som samlas i en invallad container.

Avfallet och restprodukterna kommer att omhändertas så att miljöpåverkan begränsas och om möjligt återanvändas. Återföring av aska till skog tillämpas om så är möjligt utifrån askkvalitet och lagkrav.

Risk och säkerhet

De främsta riskerna för omgivningspåverkan är kopplade till kemikaliehanteringen. Då anläggningen har en löpande tillsyn av drift- och underhållspersonal är risken för att en skada eller olycka förblir oupptäckt en längre tid liten. Anläggningen är utformad så att risk för utsläpp av kemiska produkter till mark och vatten minimeras. Utöver bioolja används övriga kemikalier i mycket liten omfattning. Lagring och transporter av bioolja uppfyller tillämpliga regelverk. Då biobränsle endast kommer att korttidslagras minimeras risker för brand och bildning av fenoler eller motsvarande nedbrytningsprodukter.

Skyddade områden

Vattenskyddsområde

Anläggningen ligger inom ett vattenskyddsområdes sekundära skyddszon där skyddsföreskrifter för grundvattentäkter i Englandsviken och Långnäset, Åre kommun gäller. Ni har fått dispens för lagring av trädbränsleflis under september-maj. Inom vattenskyddsområdets sekundära skyddszon krävs tillstånd för hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än sammanlagt 250 liter (maximalt 50 liter per behållare).

Natura 2000-område

Hela Åresjön ingår i Natura 2000-området Åreälven med biflöden och är skyddad enligt Art- och habitatdirektivet. De arter och naturtyper som legat till grund för att Åreälven pekats ut är utter, ävjestrandssjöar, större vattendrag, alpina vattendrag och mindre vattendrag. Vattnen inom Åreälvens Natura 2000-område har stor betydelse som livsmiljöer för bland annat laxarterna öring och röding. Ett av de övergripande bevarandemålen är "God vattenkvalitet" som syftar till att det ska vara en låg grad av antropogen belastning avseende försurande ämnen, näringsämnen, miljögifter och partiklar (grumlande ämnen).

Kopplat till dagvattenhantering på fastigheten är de hot som identifierats för Natura 2000-områdets status ökad erosion och ökad materialtransport samt diffusa utsläpp från antropogena källor. Den största risken är kopplad till grumling i Åresjön.

Biotopskyddsområde

Cirka 400 m väster om anläggningen ligger ett skogligt biotopskyddsområde som förvaltas av Skogsstyrelsen.

Riksintressen

Inom verksamhetsområdet samt i närheten av verksamheten hittas ett antal riksintressen, utöver Natura 2000-områden. Dessa avser rennärning, friluftsliv, naturvård, kulturmiljövård, kommunikationer, rörligt friluftsliv och skyddade vattendrag.

Hela Åreområdet utgör riksintresse för turism och det rörliga friluftslivet. Anläggningen på Sösia ligger utanför huvudstråken för turism och friluftsliv och området har redan tagits i anspråk.

Området ligger inom området för Åreälven som är ett riksintresse för skyddade vattendrag, vilket innebär att vattenkraftverk, vattenreglering eller vattenöverledning för kraftändamål inte får utföras i älven. Varken befintlig eller planerad verksamhet på Sösia omfattar någon av dessa aktiviteter.

Åreälven är även riksintresse för naturvård.

Verksamhetsområdet ligger utanför områden av riksintressen för rennäring utpekade av Sametinget.

Rennäring

Området ligger inom Handölsdalens och Kalls samebyar. Området utgör vinterbetesområde för båda samebyarna samt vårvinterbetesland för Kalls sameby. Området i närheten av sjön/dalen (dvs. i anslutning till befintlig verksamhet) används särskilt vid sämre betesvintrar. Främst håller sig renarna högre upp på fjället vintertid men aktiviteter i området kan under vintern och/eller vårvintern påverka renskötseln. Den befintliga anläggningen ligger inte inom något särskilt viktigt område inom beteslandet (till exempel brunstland eller kalvningsland) eller flyttleder.

Miljökonsekvenser i byggskedet

Under byggskedet kommer buller och transporter tillfälligt öka. Ökade transporter innebär: ökade utsläpp till luft; påverkan på närområdet till följd av fler trafikrörelser, buller och damning; samt ökad klimatpåverkan. Det kommer även behövas material och genereras avfall under byggskedet, samt användas kemiska produkter som kan orsaka utsläpp av farliga ämnen i miljön. Marginella förändringar av anläggningen kommer att genomföras. Befintliga byggnader kommer att kunna nyttjas för nya pannorna. Endast mindre schaktarbeten kommer att krävas för stödjande fundament. Lämpliga försiktighetsåtgärder planeras för att minimera riskerna under byggskedet som exempelvis speciell utformning för dagvattenhantering för att minimera grumling till recipient i samband med mindre schaktningar.

Sårbarhet för klimatförändringar

Ett varmare klimat kommer att påverka Jämtland och effekter av detta kan bland annat innebära fler värmeböljor och ökad brandrisk, ökad nederbörd och mer kraftiga regn vilket skulle kunna leda till att anläggningen drabbas av översvämning, skyfall ras, skred. Utöver

dessa kan värmeböljor påverka torrperioder som i sin tur bidrar till ökad damning och brandrisk i bränslelager.

Ni har rutiner och skyddsåtgärder för brand och bland annat finns brandlarm och kontinuerlig övervakning via kontrollrum. Det sker även daglig tillsyn av anläggningen på vardagar där både påbörjan till brand och eventuella andra olägenheter såsom översvämning, ras och skred noteras om detta identifieras.

Översvämning och skyfall

Det finns potentiella risker för till exempel översvämning av anläggningsområdet och/eller vägen till anläggningen vid händelse av extremflöden i Åreälven. För att en översvämning av Åresjön ska påverka verksamheten vid Sösia krävs att vattenflödet stiger med minst 4 m. Anläggningen är placerad ca 30 meter från Åresjön. Störst risk för påverkan av höga flöden har transportvägen till anläggningen då denna ligger lite lägre på vissa ställen. Ovanligt stora flöden nedför Renfjällets sida till följd av till exempel skyfall kan också komma att påverka verksamheten.

Ni har modellerat ett översvämningsscenario som visar att det lokalt skapas ett instängt område mellan byggnaderna. Endast några centimeter vatten blir stående förutom längs med bränslefickan mellan pannorna där upp till en meter vatten i teorin samlas. I modellen översvämmas området redan vid 6 mm regn. Modellen överskattar med all sannolikhet avrinningen till ytan mellan pannorna då inga kända problem med avrinningen framkommit under utredningens gång. Vatten samlas också där två trummor avvattnar fastigheten. Modellen tar inte hänsyn till trummornas avvattning.

Ras, skred, erosion och slamströmmar

I samband med geologiska undersökningar utförda av SGU har tecken på slamströmmar konstaterats på flertalet fjällsluttningar i Åre kommun.

SGI har tillsammans med MSB identifierat nationella riskområden för ras, skred, erosion och översvämning i ett regeringsuppdrag (SGI och MSB, 2021). I rapporten har Jämtlandsfjällen identifierats som ett riskområde med hänvisning till förutsättningarna för ras och slamströmmar som kan få stora samhällskonsekvenser. Slamströmmar eller skred finns dokumenterade i anslutning till flertalet raviner inom Åre kommun.

Ingen kännedom om problem med slamströmmar för anläggningen har framkommit under arbetets gång.

SGU har karterat förutsättningar för skred i finkornig jordart i delar av Jämtlands län. För samtliga områden i Jämtland som karterats (bland annat Sösia) bedöms området ha liten benägenhet för jordskred (SGU, 2020).

Vid risk för höga flöden finns en beredskap och möjlighet till snabb hantering om transportvägen skulle vara oframkomlig. För att säkerställa driften av anläggningen behöver tillgången till bränsle säkras vilket planeras genom att utöka lagringskapaciteten av bränsle på anläggningen. Anläggningen består till stor del av grusplaner vilket underlättar infiltration samt att avrinning sker till Åresjön.

Anläggningen omges på södra sidan, mot Renfjället till, av en stödmur som anlagts för att stabilisera marken och motverka ras och skred.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att en separat Natura 2000-prövning inte krävs för fjärrvärmeanläggningen utan kan hanteras inom pågående prövning för nytt miljöbalkstillstånd enligt 9 kap. MB. Om länsstyrelsen i ett senare skede skulle bedöma att åtgärder för grumling inte är tillräckliga, kan beslut om föreläggande kring ytterligare åtgärder antas för att inte negativt påverka Åresjön.

Villkor behöver fastställas gällande upprättandet av en släckvattenplan. Planen behöver innefatta följande punkter:

- Omhändertagande av släckvatten och möjligheter till avstängning av ventiler på dagvattenledningen.
- Beredskapsrutiner för larmning till saneringsfirma/räddningstjänst som kan bistå vid eventuell olyckshändelse.
- Bolaget behöver även beskriva vilken släckningsmetod de avser att använda och vilken föroreningsspridning som är kopplat utifrån ett sådant scenario.

- Rutiner kring temporära invallningskydd och åtgärder med liknande effekt behöver klargöras. Utredningstiden bör sättas till 3 års tid från det att domen vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen ser behov av att ett kontrollprogram tas fram som redogör för anläggandet av nya planerade diken.

Kontrollprogrammet behöver även se över rutiner kring rensning av diken inom anläggningen samt utreda om extra fördröjning av dagvattnet genom dämmande sektioner behöver anläggas.

Villkor behöver föreskrivas om att en dagvattenutredning behöver tas fram som utreder hanteringen av dagvattnet i anläggningens verksamhetsområde. Detta i syfte att få en beredskap för att kunna förhindra spridning och eventuella utsläpp inom verksamhetsområdet. Vidare behöver dagvattenutredningen samordnas med släckvattenplanen så att beredskap i form av infiltrationsdiken, fördröjningsmagasin och andra skyddsåtgärder är dimensionerade utifrån de risker som kan uppstå utifrån verksamhetens lokalisering.

Utredningen behöver ta hänsyn till både 20- och 100-års regn samt omfatta hela avrinningsområdet. Detta då verksamhetsområdets utsatta läge mot en fjällslutning kan medföra risker för hastigt uppkomna vattenmängder vid skyfallsliknande event. Utredningen behöver baseras på markens faktiska förmåga till infiltration och erosionsbenägenhet som tagits fram genom geo-undersökningar på plats. Befintliga jordartskartor över området från SGU bedöms som alltför översiktliga och osäkra i sitt underlag. Exempelvis finns uppgifter om att marken är mycket tät och olämplig för infiltration. Utredningstiden bör sättas till 3 års tid från det att domen vunnit laga kraft.

En riskbedömning behöver tas fram som utgör en del i bolagets kontrollprogram. Riskbedömningen behöver redogöra för hur släckningsarbeten ska prioriteras så att både den samhällsviktiga anläggningen och dricksvattentäkten kan skyddas vid en eventuell brandinsats utan att föroreningar sprids vidare till recipienten och dricksvattentäkten Åresjön. Detta ska sedan ligga till grund för val av skyddsåtgärder och dimensionering av dagvattenanläggning. Riskbedömningen behöver omfatta kontrollrutiner.

Villkor behöver föreskrivas om krav på jonbytarfilter; detta för att kunna reducera zinkhalterna från biobränslet.

Samhällsbyggnadsnämnden

Miljöavdelningen Åre kommun ser inga hinder med att bevilja tillstånd för en cistern för lagring av 80 m³ HVO100 under förutsättning att de krav som ställs i cisternföreskrifterna (NFS 2021:10) uppnås. Om miljöavdelningen handlagt ärendet hade inte mer långtgående krav än det som framkommer från cisternföreskrifterna ställts.

Tekniska avdelningen VA vill skicka med att för punkt 9 och 10 i kompletteringen som handlar om jonfilter för att reducera zink och andra tungmetaller i utsläppet från kondensat till recipient framgår inte att ni faktiskt ska installera nämnda jonfilter vilket vore ett önskvärt krav.

Punkt 11 angående miljökonsekvenser av sulfater, klorider med mera i kondensat, villkor på årliga mätningar för att säkerställa att det inte behöver renas.

Övriga

Sametinget avstår från att yttra sig. Räddningstjänsten Jämtland har inga synpunkter på underlaget.

Ert bemötande av yttranden

Ni bedömer att merparten av de inkomna yttrandena kan accepteras med nedanstående synpunkter och kommentarer.

Utsläpp till vatten

Ni kommer att installera bästa möjliga reningsteknik för att bland annat reducera zink i rökgaskondensat. Den reningsteknik som bolaget har erfarenhet av på andra anläggningar är jonbytarfilter. Dock bör inte tekniken jonbytarfilter skrivas in som ett villkor då möjligheten att använda annan modern reningsteknik kräver en villkorsändring genom anmälan eller tillståndsändring. Det är bättre att skriva in "med bästa möjliga reningsteknik".

Ni accepterar tekniska nämnden i Åre kommuns yttrande om att mäta sulfater och klorider för att fastställa halterna och säkerställa att det ej behöver renas.

Släckvatten

Ett villkor på framtagande av släckvattenplan är rimligt. Vad som ingår i en sådan plan bör dock handläggas och godkännas av tillsynsmyndigheten och inte villkoras i ett tillstånd.

Dagvatten

Ni har i samband med tillståndsansökan för Sösia tagit fram en dag- respektive släckvattenutredning som innehåller flera delar av vad som Länsstyrelsen Jämtland efterfrågar i sitt yttrande. En fortsatt dialog kring dagvatten bör fortsättningsvis ske tillsammans med tillsynsmyndigheten. Er bedömning är att det inte bör skrivas in som ett villkor att ta fram en ny dagvattenutredning.

Riskbedömning

Ni har tillsammans med tillsynsmyndigheten Åre kommun under de senaste åren haft en dialog kring riskbedömning gällande anläggningen Sösia och Åre kommun har accepterat Jämtkrafts fortlöpande arbete med riskbedömning.

Motivering till beslutet

Miljökonsekvensbeskrivning

Länsstyrelsen Jämtland har beslutat att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet innebär att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska ingå i ansökan. I denna ska de upplysningar lämnas som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten kan förväntas ge (6 kap. 47 § miljöbalken).

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att ni har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (2017:966). Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning uppfyller kraven på en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Tillåtlighet

Val av plats

Vid val av plats för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till

att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Verksamheten har funnits på platsen en längre tid, vilket innebär att intrånget redan har skett. Ni har blivit hänvisade till denna plats av Åre kommun. Det är den mest fördelaktiga platsen ur såväl ett miljömässigt och tekniskt perspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Det är ett längre avstånd till närboende vilket medför att risker och störningar, vad gäller utsläpp till luft och buller, är acceptabla. De nya pannorna kan byggas genom nyttjande av befintligt område och befintlig infrastruktur.

En påverkan på både vattenskyddsområde och Natura 2000-område skulle kunna innebära att platsen inte bedöms som lämplig. Ni kommer dock installera jonbytarfilter eller motsvarande för att rena kondensatvatten ytterligare. Detta medför att risken för kontinuerliga utsläpp till vatten med påverkan på vattenskyddsområdet och Natura 2000-området minskar betydande.

Cisterner med petroleumprodukter kommer att hanteras i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10, cisternföreskrifterna). Miljöprövningsdelegationen bedömer att det inte behöver ställas mer långtgående krav än de som följer av föreskrifterna. Föreskrifterna anger också hur kontrollerna ska göras och dokumenteras.

Risken för påverkan från dagvatten, olycka eller brand hanteras på ett tillräckligt betryggande sätt genom de villkor som föreskrivs i detta beslut.

Miljöprövningsdelegationen anser att detta sammantaget medför att platsen är lämplig för den ansökta verksamheten.

Planförhållanden

Tillstånd får inte ges i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Det aktuella området omfattas inte av någon detaljplan eller områdesbestämmelser och verksamheten är förenlig med översiktsplanen.

Hushållningsbestämmelser

Vid tillståndsprövning som innebär ändrad användning av mark- eller vattenområden ska miljöbalkens hushållningsbestämmelser

tillämpas, till exempel vid nyetablering av en inte helt tillfällig verksamhet.

Fjärrvärmeverket har funnits på platsen sedan 1990-talet. Den utökning av verksamheten som detta tillstånd medger kommer att ske inom befintlig anläggning och inte ta någon ny mark i anspråk. Mot den bakgrunden anser miljöprövningsdelegationen att det inte är fråga om en ändrad användning av mark- och vattenområden. Prövningen omfattar därför inte hushållningsbestämmelserna.

Natura 2000-område och annat områdesskydd

Natura 2000

Ett särskilt tillstånd krävs för att bedriva verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område (7 kap. 28 a § miljöbalken). Betydande påverkan kan anses uppkomma om verksamheten riskerar att äventyra bevarandemålen för det aktuella området.

Verksamheten riskerar att påverka Natura 2000-området på grund av utsläpp till vatten från rökgaskondensat och dagvatten men även på grund av grumling. Skyddsåtgärder är planerade och regleras med villkor i detta tillstånd. Genom föreskrivna skyddsåtgärder bedömer miljöprövningsdelegationen att den utökade verksamheten inte kommer få någon betydande påverkan på Natura 2000-området.

Vattenskyddsområde

Miljöprövningsdelegationen delar miljöavdelningen i Åre kommuns syn att det inte finns hinder för att bevilja tillstånd för en cistern för lagring av 80 m³ HVO100 under förutsättning att de krav som ställs i cisternföreskrifterna uppnås. Skyddet som föreskrivs i dessa bedöms som tillräckligt, tillsammans med de skyddsåtgärder som framkommit i ansökan med kompletteringar.

Med dessa skyddsåtgärder bedöms också verksamheten vara förenlig med behovet av skydd för vattnet och inte motverka syftet med vattenskyddsområdet.

Med hänsyn till att frågan om skydd för vattnet prövas inom ramen för detta tillstånd krävs inte något särskilt tillstånd enligt föreskrifterna för vattenskyddsområdet (se Jämtlands läns författningssamling 23FS 2017:1).

Strandskydd

I normalfallet gäller strandskydd intill 100 meter från strandlinjen. Inom det skyddade området råder förbud att vidta vissa åtgärder och anläggningar. Syftet med strandskyddet är att bevara möjligheten att utöva friluftsliv som allmänheten har enligt allemansrätten och att skydda djur- och växtlivet inom det område som omfattas av skyddet. Vid en tillståndsprövning ska strandskyddsbestämmelserna beaktas.

Det aktuella fjärrvärmeverket är beläget vid strandkanten intill Åresjöns södra sida och har funnits där under lång tid. Den utökade verksamheten innebär att vissa äldre bränslepannor kommer att bytas ut till nya med större effekt och att en ny större cistern för biobränsle kommer att ersätta den nuvarande. De nya pannorna kommer att placeras inom befintliga pannhus och den nya cisternen kommer att placeras strax utanför ett pannhus. Enligt miljöprövningsdelegationens bedömning är området redan ianspråktaget på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Strandskyddsbestämmelserna utgör därmed inte något hinder mot att tillåta den sökta verksamheten.

Påverkan på vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten

Miljöprövningsdelegationen får inte tillåta att en verksamhet påbörjas eller ändras om den ger upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Vattenförekomsten Åresjön (WA25615428) har bedömts ha måttlig ekologisk status, utifrån relevanta biologiska kvalitetsfaktorer enligt sämst-avgör-principen. Den kemiska statusen uppnår ej god, med avseende på kvicksilver (Hg) och bromerade difenyletrar (PBDE). Miljökvalitetsnormerna är God ekologisk status 2027 och God kemisk ytvattenstatus. Verksamheten bedöms inte påverka förekomsten så att status riskerar att försämras för någon enskild kvalitetsfaktor. Den äventyrar inte möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna.

Grundvattenförekomsten Åreåsen vid Långnäset (WA46855030) är en sand- och grusförekomst med god kemisk status och god kvantitativ status. Miljökvalitetsnormerna är god kemisk

grundvattenstatus och god kvantitativ status. Verksamheten bedöms inte påverka förekomsten så att status riskerar att försämrans. Inte heller äventyrar den möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormerna.

Miljömål

Verksamheten bedöms av miljöprövningsdelegationen kunna bidra till möjligheten att uppnå det nationella och regionala miljömålet "God bebyggd miljö".

Med planerade skyddsåtgärder bedöms att verksamheten inte motverkar möjligheten att uppnå miljömålen "Levande sjöar och vattendrag" och "Grundvatten av god kvalitet".

Verksamheten bedöms inte nämnvärt kunna hindra möjligheten att uppnå miljömålen "Begränsad klimatpåverkan", "Frisk luft", "Bara naturlig försurning", "Ingen övergödning", "Giftfri miljö", "Ett rikt växt och djurliv" och "Storslagen fjällmiljö".

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Mot bakgrund av ovanstående och vad som följer av detta beslut samt med de skyddsåtgärder som ni angett i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen finner miljöprövningsdelegationen att verksamheten kan tillåtas och att tillstånd ska lämnas till sökt verksamhet.

Tillståndets förutsättningar

Tillståndets giltighetstid

Tillståndet för drift av den befintliga fastbränslepannan FB2 gäller till och med 31 december 2030 vilket stämmer överens med ert yrkande. I övrigt anser miljöprövningsdelegationen att tillstånd kan ges tills vidare.

Motivering av villkor för verksamheten

De villkor som är vanligt förekommande för den här typen av verksamhet eller som det inte råder oenighet om motiveras inte särskilt nedan.

Utsläpp till luft

Miljöprövningsdelegationen anser att förordningen (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar är tillräcklig för att reglera

utsläpp till luft från de två tillkommande pannorna FB4 och OP2. Förordningen anger begränsningsvärden och föreskrifter i övrigt (till exempel om mätning). Förordningens regler om hur begränsningsvärden för utsläpp till luft från flerbränsleanläggningar bestäms ska också följas.

I detta beslut föreskrivs villkor för de två befintliga pannorna FB2 och FB3 eftersom de annars skulle vara oreglerade fram till 1 januari 2030 respektive 1 januari 2025. Miljöprövningsdelegationen ser dessutom inte något skäl till att begränsningsvärdena ska bli mer generösa med det nya tillståndet än med det gamla tillståndet för dessa pannor.

Dagvatten

Ni har i ansökan lämnat förslag på rening av dagvatten med exempelvis svackdiken eller makadamdiken. Makadamdiken beskrivs som den teknik som har bäst rening av ämnen som rimligtvis återfinns i ert dagvatten. Därför föreskrivs villkor om denna rening eller motsvarande. Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att den reningsutrustning som väljs är lämplig och tillräckligt dimensionerad för att klara den rening som föreskrivs och att den kan klara tillfälliga höga flöden.

Ni har också planer på att gräva ut befintligt dike vilket kan fungera som en sedimenteringsanläggning för dagvatten för att kunna omhänderta ett större flöde.

Inga gränsvärden för vad dagvattnet får innehålla föreskrivs. Dock menar miljöprövningsdelegationen att det är viktigt att innehållet kan kontrolleras och att åtgärder vidtas om höga föroreningshalter skulle förekomma. Som riktlinje för vad som är för höga halter anser miljöprövningsdelegationen att Östersunds kommuns *Riktvärden för utsläpp av förorenat vatten till dagvattensystem och recipient* kan fungera som referens. Om provtagning visar att halter i utgående dagvatten överskrider aktuella riktvärden får tillsynsmyndigheten därför föreskriva att åtgärder ska vidtas.

Det är rimligt att ta stickprover och att provtagning ska förläggas till tillfällena när det finns tillgång till vatten. Detta kan närmare regleras i verksamhetens kontrollprogram.

Naturvårdsverkets föreskrifter om genomförande av mätningar och provtagningar i vissa verksamheter (NFS 2021:6) anger att svenska eller internationella standarder ska användas då mätning,

provtagning och analys inte framgår av föreskrifter, domar eller tillståndsbeslut.

Beredskapsplan

Utifrån verksamhetens läge inom ett vattenskyddsområde och i anslutning till ett Natura 2000-område är det motiverat att föreskriva villkor om framtagande av en beredskapsplan. Även transporter längs med Åresjön kan utgöra en risk för skyddade vattenområden. Beredskapen stärks genom att planen tas fram i samverkan med räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten.

Lagring och hantering av bränsle, kemikalier och avfall

Med anledning av vattenskyddsområdet och Natura 2000-området är det motiverat att ställa krav på hur lagring och hantering av bränsle, kemikalier och avfall ska ske, för att undvika spridning av förorening. Miljöprövningsdelegationen föreskriver villkor som i stora drag motsvarar era villkorsförslag och åtaganden eller är allmänt förekommande för liknande verksamheter.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns anledning att ge tillsynsmyndigheten möjlighet att föreskriva ytterligare villkor av mindre betydelse i de delar som framgår av delegationen.

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten i sig är tillåtlig men att ytterligare utredning krävs i vissa delar. Utredning är motiverat eftersom ytterligare rening av rökgaskondensat kommer att installeras i form av jonbytarfilter eller motsvarande. Ni har dessutom inte bestämt vilken typ av bränsle som panna FB4 ska konstrueras för och det är därför oklart om det kommer att uppkomma kondensat från denna panna eller inte.

Vidare utredning behövs för att få kunskap om vilka halter och mängder av metaller, suspenderat material, sulfater, klorider, PAH och vilket pH som er verksamhet genererar i utgående rökgaskondensat efter installation av jonbytarfilter eller motsvarande bästa möjliga teknik. Förutom förslag på slutliga villkor i form av begränsningsvärden ska också provotidsredovisningen svara på om andra åtgärder behövs, till exempel ytterligare rening för dessa ämnen.

Miljöprövningsdelegationen anser att det ska finnas provisoriska föreskrifter fram till dess miljöprövningsdelegationen beslutar annat. Provisoriska villkor föreskrivs utifrån redovisade utsläppshalter i årsmedelvärden 2019–2023. De har också minst 25-30 % marginal till ansökans bedömda framtida utsläppshalter, bortsett från zink, där riktvärde föreskrivs i enlighet med ert yrkande.

Det är rimligt att verksamheten får den flexibilitet som riktvärden i form av årsmedelvärden medför och att provtagnings- och analysfrekvens kan avgöras tillsammans med tillsynsmyndigheten och regleras i kontrollprogrammet.

Igångsättningstid

Ni har inte yrkat på någon ingångsättningstid. FB2 ska vara riven senast vid utgången av 2030 och FB4 ska ersätta den. Utifrån det bedömer miljöprövningsdelegationen att sju års ingångsättningstid är rimlig.

Att meddela tillsynsmyndigheten

När ni avser att börja använda detta tillstånd och följa de villkor som finns här ska ni meddela tillsynsmyndigheten att ni tar tillståndet i anspråk. Tillsynsmyndigheten ska meddelas om ianspråktagandet av tillståndet för att de ska kunna följa upp de villkor som är knutna till att tillståndet tagits i anspråk, till exempel inlämnande av kontrollprogram.

Ni ska även meddela tillsynsmyndigheten snarast efter det att ni satt igång verksamheten. Ni anses ha satt igång verksamheten när ni startat upp de tillståndsgivna aktiviteterna. Tänk på att om ni inte satt igång med samtliga delar av verksamheten vid den tidpunkt som är angiven förfaller tillståndet i dessa delar.

Verkställighet

Ni har begärt att få ta tillståndet i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Ett verkställighetsförordnande är ett undantag från huvudregeln att ett tillstånd ska ha fått laga kraft innan det får tas i anspråk.

Skälen ni åberopat är att verksamheten är pågående och tillståndsgiven. Ansökan omfattar, förutom den befintliga verksamheten, vissa nya pannor som ersätter gamla. Dessa nya

pannor medför en begränsad miljöpåverkan jämfört med den i dag tillståndsgivna. Behovet av de ansökta åtgärderna är stort och i vissa delar tämligen omedelbart. Miljöprövningsdelegationen bedömer med hänsyn till vad ni har anfört att det är motiverat att medge verkställighetsförordnande.

Återkallelse av tidigare tillstånd

Miljöprövningsdelegationen får helt eller delvis återkalla ett tillstånd som meddelats med stöd av balken om ett nytt tillstånd ersätter ett tidigare tillstånd.

Ansökan omfattar prövning av fortsatt och förändrad verksamhet med anledning av att verksamheten utökas. Mot denna bakgrund återkallas det tidigare tillståndet och detta upphör att gälla när nu meddelat tillstånd tagits i anspråk och vunnit laga kraft.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar sammanfattningsvis att den verksamhet som omfattas av tillståndet kan bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Verksamheten är förenlig med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella och regionala miljömål. Med de begränsningar och villkor som föreskrivs i detta beslut, inklusive utredningsföreskrift och provisorisk föreskrift, finner miljöprövningsdelegationen att ansökan ska bifallas.

Information

Avgift

Den som driver eller har tillstånd till miljöfarlig verksamhet ska betala en årlig avgift (se förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken).

Skyldigheter för verksamhetsutövaren

Detta tillstånd befriar inte verksamhetsutövaren från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den verksamhet som tillståndet avser.

Vid överlåtelse av verksamheten till någon annan juridisk eller fysisk person, måste uppgift om detta lämnas till tillsynsmyndigheten och länsstyrelsen.

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Miljöbalken

Hänsynsreglerna

2 kap. 6 §

För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Vid tillståndsprövning enligt 9 kap. och prövning av verksamheter enligt 9 kap. 6, 6 a och 6 b §§ ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Ett tillstånd eller en dispens får inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas

2 kap. 7 §

Kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Trots första stycket ska de krav ställas som behövs för att följa 5 kap. 4 och 5 §§.

Miljö kvalitetsnormer

5 kap. 4 §

En myndighet eller en kommun får inte tillåta att en verksamhet eller en åtgärd påbörjas eller ändras om detta, trots åtgärder för att minska föroreningar eller störningar från andra verksamheter, ger

upphov till en sådan ökad förorening eller störning som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt eller som har sådan betydelse att det äventyrar möjligheten att uppnå den status eller potential som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm.

Vid prövning för ett nytt tillstånd och vid omprövning av tillstånd ska de bestämmelser och villkor beslutas som behövs för att verksamheten inte ska medföra en sådan försämring eller ett sådant äventyr.

5 kap. 5 §

I fråga om miljökvalitetsnormer som avses i 2 § första stycket 1 för annat än vatten ska myndigheter och kommuner vid prövning och tillsyn ställa de krav som behövs för att följa en sådan norm. Om det finns ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen, ska det vara vägledande för bedömningen av behovet.

Vid prövning av tillåtlighet, tillstånd, godkännande eller dispens för en verksamhet eller åtgärd som ger en ökad förorening eller störning och kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljökvalitetsnorm som avses i 2 § första stycket 1 för annat än vatten inte följs, får verksamheten eller åtgärden tillåtas om den

1. är förenlig med ett åtgärdsprogram som har fastställts för att följa normen,
2. förenas med villkor om att vidta eller bekosta kompenserande åtgärder som ökar möjligheterna att följa normen i en utsträckning som inte är obetydlig, eller
3. trots att den försvårar möjligheterna att följa miljökvalitetsnormen på kort sikt eller i ett litet geografiskt område, kan antas ge väsentligt ökade förutsättningar att följa normen på längre sikt eller i ett större geografiskt område.

Miljöbedömningar

6 kap. 47 § 1 st

Om länsstyrelsen enligt 26 § beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas, ska den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden i en liten miljökonsekvensbeskrivning lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som verksamheten eller åtgärden kan förväntas ge. Beskrivningen ska innehålla den samrådsredogörelse som har tagits fram enligt 25 § 2.

Miljöfarlig verksamhet

9 kap. 6 §

Det är förbjudet att utan tillstånd

1. anlägga eller driva vissa slag av fabriker, andra inrättningar eller annan miljöfarlig verksamhet,
2. släppa ut avloppsvatten i mark, vattenområde eller grundvatten,
3. släppa ut eller lägga upp fast avfall eller andra fasta ämnen, om detta kan leda till att mark, vattenområde eller grundvatten kan förorenas, eller
4. bedriva sådan miljöfarlig verksamhet som avses i 1–3, om den ändras med avseende på tillverkningsprocess, reningsförfarande eller på något annat sätt.

Allmänt om prövningen

16 kap. 2 §

Tillstånd enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, får ges för begränsad tid och får förenas med villkor. Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

Igångsättningstid

22 kap. 25 § 2 st jämfört med 19 kap. 5 §

I fråga om miljöfarlig verksamhet ska det i beslut om tillstånd anges den tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång.

Verkställighet

22 kap. 28 § jämfört med 19 kap. 5 §

När det finns skäl till det får miljöprövningsdelegationen förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Delegationer

22 kap. 25 § 3 st jämfört med 19 kap. 5 §

Miljöprövningsdelegationen får överlåta åt en tillsynsmyndighet att besluta villkor av mindre betydelse.

Uppskjutna frågor

22 kap. 27 § jämfört med 19 kap. 5 §

När verkningarna av verksamheten inte kan förutses med tillräcklig säkerhet, får miljöprövningsdelegationen vid meddelande av tillstånd till verksamheten skjuta upp frågan om ersättning eller andra villkor till dess erfarenhet har vunnits av verksamhetens inverkan.

Om det är nödvändigt för att motverka olägenheter, skall provisoriska föreskrifter om skyddsåtgärder eller andra försiktighetsmått meddelas.

Återkallelse av tidigare beslut

24 kap. 3 § 1 st punkt 6

Miljöprövningsdelegationen får helt eller delvis återkalla tillstånd, dispens eller godkännande som meddelats enligt balken, eller enligt föreskrifter med stöd av balken, om ett nytt tillstånd ersätter ett tidigare tillstånd.

Aktuella förordningar

Miljöbedömningsförordningen (2017:966)

Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland. I beslutet har medverkat Malin Olofsson, ordförande, och Anna Bäckman, miljösakkunnig. Ärendet har föredragits av Karolina Enström, miljöhandläggare.

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför underskrifter.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på

<https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>

Bilaga

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjd med miljöprövningsdelegationens beslut kan ni **skriftligen** överklaga beslutet till Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt. Ert överklagande måste komma in till länsstyrelsen **senast den 25 juli 2024**.

Observera att ni ska skicka eller lämna in överklagandet till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen Västernorrland, 871 86 Härnösand eller vasternorrland@lansstyrelsen.se. Det ska ni göra för att delegationen måste pröva om överklagandet kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas. Skriv beslutets datum och ärendets diarienummer.
- hur ni vill att beslutet ska ändras.
- varför ni anser att miljöprövningsdelegationens beslut är felaktigt.
- era kontaktuppgifter.

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra för att överklaga kan ni ringa miljöprövningsdelegationen på telefonnummer 0611-34 90 00.